

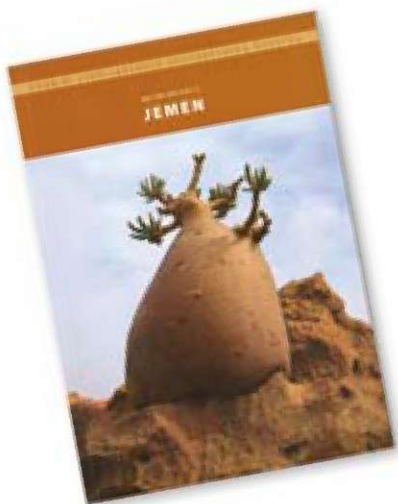
Nov vodnik Ljubljanskega geografskega društva: Jemen

Jemen se uvršča med najrevnejše države sveta, vsaj če sodimo po merilih gospodarskega razvoja. V kulturozgodovinskem pogledu pa velja dežela na skrajnem jugozahodu Arabskega polotoka za zibelko arabski civilizacij, kjer zgodbe iz tisoč in ene noči nenadoma oživijo in postanejo resničnost. Ljubljansko geografsko društvo je v okviru zbirke vodnikov prvomajskih društvenih ekskurzij v letu 2009 izdalo vodnik po Jemnu. Tokrat imamo pred seboj še en podatkovno pester in slikovno nazoren vodnik, ki ga je napisal Bojan Erhartič. Avtor, ki je hkrati tudi izkušen vodnik po manj turistično znanih državah, v delu ne izpostavlja le dogodkov in opisov krajev, kjer so udeleženci potovali, pač pa nazorno predstavi tudi družbeno in politično situacijo države, razloge za stanje v državi ter druge aktualne geografske zanimivosti.

Uvodni del vodnika avtor nameeni seznanitvi s temeljnimi podatki Jemna. Islamska predsedniška republika Jemen, ki po površini meri približno 555.000 km², ima za razliko od ostalih držav na Arabskem polotoku razmeroma ugodne naravno-geografske razmere. Prav zaradi tega so jo antični pisci imenovali "Srečna Arabija". Jemen namreč izstopa zaradi razgibanega površja in s tem izdatnejši količin padavin, ki ponekod omogočajo intenzivnejše kmetijstvo. Kljub nadpovprečni količini padavin v tem delu sveta, pa voda, zaradi prekomernega črpanja predstavlja vedno večje razkošje. Po mnenju avtorja so nenadzorovano namakanje, velike izgube ter slaba učinkovitost

namakanja glavni razlogi za omenjeno vodno problematiko.

Sledi poglavje o zgodovini, kjer na slikovit in iskričast način izvemo, da je bila dežela v preteklosti izredno slavna in cenjena. Skozi prostrane puščave Jemna, prepletene z oazami in suhimi dolinami, so v preteklosti vodile mnoge tradicionalne karavanske poti začimb in dišav. Velik vpliv na zgodovino, kulturo, gospodarstvo in prebivalstvo države je imela strateška lega države. Jemen namreč leži na južnem vходу v Rdeče morje, ki je stičišče obeh antičnih in modernih komunikacijskih in trgovinskih poti.

Kljub ugodni strateški legi ter pretekli pomembni trgovski vlogi pa jemensko gospodarstvo danes pestijo hude težave. Velika odvisnost gospodarstva od izvoza nafte ter nezadostna vlaganja v ostale veje gospodarstva so po avtorjem mnenju najpomembnejši razlogi za slabo gospodarsko stanje v državi.

Vodnik, ki tako v vsebinskem kot tudi v slogovnem pogledu predstavlja pomemben prispevek k bogatitvi znanj iz regionalne in turistične geografije, se nadaljuje z opisom priporočene poti. Pot, ki so jo člani Ljubljanskega

geografskega društva prepotovali v okviru prvomajske ekskurzije se prične v glavnem mestu Sani, nadaljuje z ogledom naravnih in kulturnih znamenitosti puščavske notranjosti države ter zaključi z spoznavanjem otoka Sokotre, ki leži na skrajnem severozahodnem robu Indijskega oceana. Otok zaradi dolgotrajne izolacije velja za enega izmed biotsko najpestrejših ekosistemov na tem delu sveta.

Vodnik, ki ga je Ljubljansko geografsko društvo izdalo v sodelovanju z založbo ZRC, odlikuje nazoren slog pisanja ter izjemna vsebinska kakovost, ki nas navdaja z občutkom pestrosti in raznolikosti države. Vodnik Jemen je napisan poljudno in dovolj zanimivo ter je velik doprinos k tovrstni geografski literaturi. Podroben opis priporočene poti ter kakovostni podatki, ki jih avtor podaja v prvem delu vodnika so izredno dragoceni, saj predstavljajo pomemben vir tako strokovni kot tudi širši javnosti.

Knjigo je uredil Drago Kladnik, fotografsko gradivo so poleg avtorja prispevali še Robert Brglez, Krištof Kranjc in Vojislav Likar, kartografske prikaze pa je pripravil Rok Ciglič. Knjiga je bogata tudi z navedbo več kot osemdesetih virov in literature, ki jih je avtor uporabila pri pisanju vodnika. Zbirka je z vodnikom Jemen nedvomno pridobila še eno kakovostno delo, ki bo deležno velikega odziva.

Katarina Polajnar Horvat

Spodbude za krepitev malih zgodovinskih mest v Evropi

Ekonomске, socialne in okoljske značilnosti malih evropskih mest so skupne predmestjem in tesno povezanim naseljem na podeželju. Ta območja so prostorsko manj obremenjena kot večja urbana središča, opredeljuje pa jih tudi lažji dostop do odprte pokrajine. Medtem ko so policentrični prostorski odnosi med večjimi mesti že dolgo uveljavljeni v evropski regionalni politiki, na pomenu postopoma pridobivajo tudi mreže malih mest z njihovim podeželskim zaledjem. Zgodovinska jedra malih evropskih mest bogatijo kulturno raznolikost Evrope, zato je potrebno sprejeti ukrepe za ohranjanje vitalnih mestnih jeder in preprečiti njihovo preobrazbo v muzejske ostaline

Ker je tematika zanimiva in uporabna tudi za slovenske razmere, v prispevku predstavljamo vsebino in zaključke posveta z naslovom Revitalizacija malih zgodovinskih mest in njihove okolice v Primorsko-goranski županiji: pilotni projekt Moščenice – živo mesto muzej.

V malem istrskem mestu Moščenice je 23. in 24. 10. 2009 potekala mednarodna konferenca, ki sta jo organizirali Hrvaška nacionalna sekcija evropskega združenja ECOVAST (European Council for the Village and Small Town, Evropski svet za vas in malo mesto) in Katedra Čakavskog sabora Občine Mošćenička Draga v sodelovanju z Društvom umetnostnih zgodovinarjev Hrvaške, Odborom

za dediščino in prostor. Dogodek je bil del projekta ASSET (Action to Strengthen Small European Towns, Akcija za krepitev malih evropskih mest), ki ga je sprožil ECOVAST za spodbujanje povezovanja malih mest in naselij v Evropi in v okviru katerega hrvaška sekcija ECOVAST-a vodi projekt Mala zgodovinska mesta in naselja Hrvaške – obnova in trajnostni razvoj.

Mednarodna zasedba predavateljev in udeležencev konference iz vrst lokalnih, regionalnih in nacionalnih vladnih predstavnikov, strokovnjakov in raziskovalcev z institucij in nevladnih organizacij ter udeležba lokalnega prebivalstva ob vodstvu organizatorjev je ustvarila konstruktivno

Mošćenice so strnjeno srednjeveško mesto, prislonjeno ob vrh hriba nad Mošćeničko Drago s širokim razgledom na Kvarnerski zaliv. Zunanji zidovi hiš na obrobju zamenjujejo mestno obzidje (foto: Tatjana Vokič).